

به نام خداوند بخشنده و مهربان

مذهب در عصر مغول و ایلخانان

پژوهشی درباره گرایش مغولان به اسلام و تسبیح در عصر ایلخانان

سیده خدیجه حسینی

انتشارات کتاب تارا

سرشناسه: حسینی، سیده خدیجه، ۱۳۵۱

عنوان و پدیدآور: مذهب در عصر مغول و ایلخانان: پژوهشی درباره گرایش مغولان به اسلام و تشیع در عصر ایلخانان /

سیده خدیجه حسینی

مشخصات نشر: تهران: کتاب تارا، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۱۷۴ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۰۶-۸۸-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۶۶] - ۱۷۳: همچنین به صورت زیرنویس.

و آن دیگر: پژوهشی درباره گرایش مغولان به اسلام و تشیع در عصر ایلخانان.

موضوع: تشیع - ایران - تاریخ - قرن ۷ - ۱۰ ق.

موضوع: Shi'ah -- Iran -- History -- 13-16th century

موضوع: مغولان - تاریخ

موضوع: ایران - تاریخ - مغول و ایلخانان، ۶۱۶ - ۷۵۶ ق.

موضوع: ایران - تاریخ - از اسلام، ۱۲ ق. - ۶۱۶ ق.

رده بندی کنگره: ۲۹۵ / ج ۲۲ / BP

رده بندی دیویی: ۲۹۷ / ۴۱۷

شماره کتاب خانه ملی: ۳۰۹۸۷۱

انتشارات کتاب تارا

تلفن: ۸۸۸۲۴۹۱۴ و ۰۹۳۲۲۵۴۸۵۵۹، ۰۹۱۲۵۴۸۵۵

www.ketabetara.ir و Tora@yahoocom

مذهب در عصر مغول و ایلخانان

پژوهشی درباره گرایش مغولان به اسلام و تشیع در عصر ایلخانان

نویسنده: سیده خدیجه حسینی

طراح جلد: سید مجتبی حجازی

چاپ نخست ۱۳۹۵ * شمارگان ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان * شماره نشر: ۲۰۹

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۰۶-۸۸-۹

حق چاپ: ۱۳۹۵، انتشارات کتاب تارا

فهرست

مقدمه ۷

فصل اول: مغولان

- اعتقادات مذهب مغولان ۱۱
سیر تاریخی ورود مغولان به ایران ۱۵
بحران تمدن اسلامی در عصر اول ۲۶

فصل دوم: ایلخانان

- مروری بر حکومت ایلخانان در ایران ۴۷
رقابت و رویارویی ایلخانان با ممالک مصر و تاثیر آن بر گسترش تشیع ۵۲
وضعیت سیاسی و فرهنگی ایران در دوره ایلخانان ۶۱

فصل سوم: دین و مذهب در عصر ایلخانان

- نگاه ایلخانان به مذهب ۷۵
سیاست ها و گرایش های دینی و مذهبی ایلخانان مغول ۷۷
ایلخانان بودایی و مسیحی ۸۷
ایلخانان مسلمان ۹۰
دلایل گرایش سلطان محمد خداپسند به تشیع ۹۴
علت بازگشت سلطان محمد خداپسند از مذهب تشیع ۹۹

تجدید حیات اسلام در دوره ایلخانان ۱۰۲

فصل چهارم: تشیع در عهد ایلخانان ایران

- تشیع در آغاز تهاجم مغول ۱۰۹
- غازان خان و رشد تشیع ۱۱۲
- پیش‌گرایش غازان خان به تشیع ۱۱۴
- تشیع اولجایتو ۱۲۰
- عوامل مهم در گرایش اولجایتو به تشیع ۱۲۶
- دلایل برگشت و پایداری تشیع ۱۲۸
- موقعیت شیعیان ایران در دوره ایلخانان ۱۳۴
- نقش علما در تشیع ایلخانان ایران ۱۴۷
- کتاب نما ۱۶۷

مقدمه

در قرن هفتم هجری رخدادهای ناگهانی و بزرگی به وقوع پیوست که تصور آن مشکل بود. مهم ترین آن ها سقوط خلافت عباسی بود. این میدان، علمایی همچون خواجه نصیرالدین طوسی، سید بن طاووس و علامه حلی اقدامات مؤثری انجام دادند که رشد و گسترش چشم گیر شیعه را موجب شد.

با از بین رفتن مرکز قدرت اسلامی بغداد، اقتدار سیاسی و نفوذ مذهبی که خلفای عباسی در آن سال آن بودند ضعیف شد. در دوره ی جهانگیری مغول و ایلخانان تاتار، حاکمیت غازان خان، نفرت مسلمانان نسبت به قوم مغول ظاهر گردید و چشم امید آنان از هرسو به جانب ممالیک دلاور و مجاهد مازندران حته شد.

با اسلام آوردن غازان خان، دین اسلام مجدداً قدرت یافت و حتی گاهی از طرف غازان خان تازه مسلمان در تقویت دین اسلام همتی قابل تحسین که از پادشاهان مسلمان کمتر دیده شد، بود به ظهور رسید. در دوره ی غازان خان و اولجایتو در اجرای آیین و احکام شریعت اسلام کوششی زیادی صورت گرفت و حتی در بعضی موارد مبالغه شد.

با از بین رفتن تعصب، خشونت، انحلال مراکز مذهبی و پیروی نکردن سلاطین مغول از سیاست مذهبی، بازار رافضی کشی از

رونق افتاد و آزادی در بحث و مناظره بین علمای مذاهب مختلف، جانشین تعصبات خشن دیرین شد. اگرچه گاهی تأییداتی برای تصور پیروی از سیاست مذهبی در دوره‌ی ایلخانان دیده می‌شود، ولی ایلخانان مغول نمی‌توانستند چنین سیاستی داشته باشند.

تمایل شدید غازان خان به خاندان رسول اکرم (ص) و قبول تشیع از طرف سلطان محمد خدابنده، پایه‌های مذهب شیعه را محکم کرد و برای اولین بار تشیع به عنوان مذهب رسمی و درباری ایران پذیرفته شد و زمینه برای غلبه‌ی قطعی تشیع، که در دوره‌ی صفویه به اوجش رسید، آماده شد. به همین دلیل این یکی از مهم‌ترین تأثیرات حکومت ایلخانان از لحاظ دین اسلام با توجه به موارد و جنبه‌های مثبت، منفی آن می‌باشد. در این کتاب موضوع تشیع در عصر ایلخانان در قالب چهار فصل مطرح شده که امید است مورد توجه و استفاده شما مخاطب ارجمند قرار گیرد.

الحمد لله

سیده خدیجه حسینی